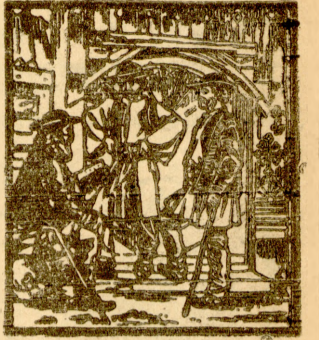

FOAIA POPORULUI

CEA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, ÎNFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

„Țineți cu poporul
ca să nu rățaciți...”

Se apare în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet
înregistrat în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 61--1943

Organ al Asociației „Astra,”

Redactor responsabil: **Nic. Nicoră-Dobârceanu**

Redacția și Administrația:

SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A

Taxe poștale plătite în numerar, conform aprobării Nr. 98.646/1943

În iubirea de neam

Au fost și mai demult învățături greșite cari au încercat să fie răspândite între oameni, sunt și azi destule. Așa e scris omului să caute mereu adevărul și să se lupte împotriva minciunii. Din lupta aceasta se naște propășirea vieții omenestii, ca și din continua luptă a bineului cu răul.

În zilele noastre s'au ridicat unele învățături greșite după cari neînțelegerile, dușmăniile, războaiele dintre țări și neamuri, s'ar naște pentru că oamenii fac deosebire între neam și neam, pentru că sunt plini cu idei naționaliste cari desbină popoarele și le pornesc pe unele împotriva altora. Aceste învățături mai spun, că pace între neamuri nu poate fi câtă vreme trăiește ideea națională, care pune granițe între țările și popoarele lumii. De aceea nu trebuie să îți mai mulți la neamul tău, să-l iubești mai mult decât pe altul, și să ne facem o apă și un pământ toate popoarele lumii, făcând o omenire mai fericită.

Învățătura aceasta e greșită pentru că e împotriva firii. Popoarele lumii nu se pot topi într-o așa numită umanitate decât în ce privește purtarea unuia față de altul, nu cu însăși ființa lor. Cum nu poți face să răsară din pământ un singur fel de iarbă, sau să schimbi toți pomii din lume în pruni sau meri, așa nu poți face din toate neamurile pământului unul singur. Ar fi o încercare împotriva firii, împotriva voinței Ziditorului, care a lă-

(Continuare în pag. 4-a)

S'a făcut dreptate învățătorilor

Într'unul din numerele trecute ale gazetei noastre, arătam greutatea și mizeria în care Statul a ținut o tagmă de funcționari, în sarcina cărora a pus una din cele mai grele și plină de răspunderi munci.

Cu toate greutatea zlelor de astăzi, cu toate cheltuielile pe cari Statul nostru trebuie să le suporte — d. Ministru al școlilor, St. Voitec, a putut, totuși, găsi mijloacele de îndreptare a soartei învățătorilor noștri, mijloace, cari de mult trebuiau găsite de multe alte guverne cari s'au perondat la cârma țării.

Dacă până acum, prin salariul de mizerie ce-l primea un învățător, era pus între ultimele categorii de funcționari, astăzi,

prestigiul său din acest punct de vedere, a fost ridicat simțitor. Încadrarea învățătorilor, pe treaptă aproape egală cu a ofițerilor este mijlocul pe care d. Ministru Voitec și guvernul țării l-a găsit pentru acești apostoli ai Neamului.

Adică, de ce nu? Cum învățătorul, la armată, poate înlocui pe ofițer — s'a dovedit credem cu prisosință această, — de ce munca pe care el o depune la școală și în sat să-i fie mai prost plătită?

Credem că s'a făcut un act de dreptate pentru învățători, și cerem la rândul nostru ca și învățătorii să-și facă complet datoria.

D. R.

Cum s'a alcătuit Institutul româno-american al Transilvaniei

În numărul trecut al foii am arătat cum un mănunchi de intelectuali și fruntași ai vieții noastre publice din Transilvania au luat hotărârea de a se constitui într'un Institut româno-american, pentru a ajuta astfel la strângerea de cât mai bune raporturi între noi și Marea Aliată, care ne-a stăt într'ajutor ca să ne întregim România Mare dela 1 Decembrie 1918.

Adunarea de constituire s'a ținut în sala cea mare din clădirea hotelului „Impăratul Romanilor” din Sibiu.

La propunerea d-lui profesor N. Mărgineanu, președinția Adunării de

Constituire a Institutului se acordă d-lui profesor Iuliu Moldovan, președintele Astrei. Domnia Sa, într'o scurtă cuvântare și-a talmăcit bucuria pentru înființarea acestui Institut arătând putințele de largă activitate ale Institutului și nevoia înființării lui.

La propunerea Domniei-Sale, se alege o comisie, însărcinată cu recomandarea membrilor Comitetului. Comisia a fost formată din domni: prof. Dr. Iuliu Moldovan, prof. V. Papilian, Dr. V. Preda, vicepreședintele Astrei, Dr. Sever Pop, primarul

(Continuare în pag. 2-a)

Marea îngrijorare

Ne apropiem de începutul Primăverii și ne așteptăm una dintre cele mai mari și mai grele datorii cari s'au abătut asupra neamului nostru. Sunt muncile agricole de primăvară, dela care va atârna — mai mult ca în oricare an — viitorul apropiat al țării și al poporului român.

După datele adunate de Ministerul Agriculturii în toamnă abea s'au lucrât și s'au semănat două milioane de hectare. Ne-a rămas de lucrat în primăvară de trei ori atâta teren arabil, adică, șase milioane de ha.

Dacă nu vom fi în stare să lucrăm tot ce a rămas neînsemănat din toamnă, o să urmeze, cu siguranță, un an de sărăcie mare și, ferească Dumnezeu, poate chiar de foamete.

Se cunosc de toți cauzele cari au contribuit să se samene așa de puțin în toamnă, pentru ce le-am mai aminti? În mare parte nu a atârnat de voința și hărnicia noastră această mare lipsă.

Întrebarea este: avem acum mijloace destule pentru a putea lucra la timp atâta pământ? Ne-au sporit vitele de jug? Avem mai multe tractoare-pluguri decât am avut în toamnă?

Răspunsul nu-i mângâietor. Știm că avem din toate mai puțin decât în toamnă. Așa că voința și hărnicia noastră nu vor fi destul. Salvarea ar putea veni numai dacă America ne-ar trimite pluguri-tractoare suficiente până la vremea muncilor agricole de primăvară.

Se vorbește că guvernul s'a gândit din bunăvreme la acest ajutor al industriei americane, și ar fi comandat astfel de mașini. Plugarii, de bună-seama, nu s'ar împotrivi să lucreze și cu mașini. Oricum suntem dator cu toții să facem tot ce omeneste și cu putință să se lucreze în primăvara asta cât mai mult pământ.

FOIȘOARĂ

Graiul credinții

Bătrânului diac al bisericii noastre îi râdea un ochiu și-i plângea celălalt. Intocmai ca împăratul din poveste.

Îi râdea un ochiu, că-i nimerise acasă, de câteva zile, băețanul cel mai mare, de prin împărăție morții, de pe front. Și era sănătos ca mărul, rumen ca trandafirul și cu stele de aur la guler. Iar celălalt ochiu îi plângea, căci feciorul învățase doctoria prin școlile cele înalte, era meșter iscusit de tămăduirea boalelor, slăvit

de toată lumea, dar îi lipsea credința. Nu credea în nimic din câte spunea popa și sf. evanghelie.

Șopteau în taină neamurile și povesteau vecinii că n'ar mai da nimic pe preoți și pe biserică. Cică, să le fi spus, că omul n'are'n el suflet, ca dobitocul și că, iartă-ne Maică Precistă, n'ar fi nici Dumnezeu, numai „natură”.

Bietul diac, care slujise cu para credinții vechea strană a bisericii, din primăvara tinereții până acum în iarna bătrâneții sale, era măhnit adânc. Se opintea, ca tatăl din Evanghelie, să-și oprească băețanul pe muceha prăpastiei, dar el nu voia.

Era o zi senină de vară. Soarele scutura puzderie de raze prin văzduh. Se cocea în brezde fânul cu mire-

mele lui desmierdătoare. Tatăl zise băețanului:

Ascultă, dragul tatii, ni-a rămas un mănunchi de fân și o palmă de loc negreblat, în lunca din marginea satului. Aș merge să-l isprăvesc. N'ai veni și tu cu mine?

— Cu drag! Știi doar că diecii se închină lui Dumnezeu iar noi, doctorii, ne închinăm naturii!

Porniră. Bătrânul, alb ca o oaie cu furca de lemn și cu grebla pe umăr, iar feciorul gras, ca un urs, cu sabia în mână. Mergând încet pe drum povesteau, când unul, când altul.

— Copile, fii cuminte. Copile, ascultă de sîatul meu, că nu-ți vreau răul. Am și eu câteva clase, de oraș și am și școala lungă a vieții. Cerul cu stelele și pământul cu florile și cu

făpturile ne prevestesc multe-multe despre bunătatea, înțelepciunea și mărirea lui Dumnezeu. Copile, tu-ți deschide urechile și le ascultă graiul. Cu mintea-l înțelege! Cu inima-l simțește! Și te închină lui, Ziditorului!

— Tată, eu am privit adesea cerul instelat, și el nu mi-a povestit niciodată despre bunătatea Lui. Eu am privit adesea pământul învesmântat în covorul florilor, încercat de făpturi ielurite și el nu mi-a povestit niciodată despre înțelepciunea și mărirea Făcătorului. Și pământul cu darurile sale nici azi nu-mi povestește nimic, nimic, despre Dumnezeu!

— Nu, nu, copile, căci urechile tale sunt surde. Ele nu pot asculta nici graiul firii, nici învățătura părintelui.

— Tată, sunt multe și mari dorin-

≡ DUMINECA IN SAT LA NOI ≡

Pe

urmele

Domnului

Grija zilei de mâine

Ca o în heiere la învățatura Sa, că întâi trebuie să căutăm împărăția lui Dumnezeu — bunurile sufletești — și atunci de tot ce avem lipsă ni se va adăuga nouă. — Mântuitorul ne spune: „Nu vă îngrijorați, deci, de ziua de mâine, căci ziua de mâine își va vedea de ale sale, destul îi este zilei greutatea sa”.

Domnul Isus ne învață nu numai ca Dumnezeu adevărat, ci și ca om adevărat. Ca om știa că fiecare zi își are povara sa, și încă destul de grea, așa că nu trebuie să mai adăugăm la ea și povara zilei viitoare, căci abia o putem purta pe cea dintâi. El a voit, astfel, să ne facă viața mai ușoară.

Desigur, că cuvintele Domnului nu trebuie înțelese așa că dacă azi ne merge bine, avem tot ce ne trebuie, să nu ne mai gândim la ziua de mâine, și să nu punem la cale încă de azi munca pentru ziua de mâine. Înaintea Domnului e un lenș și un neisprăvit omul care nu-și face planurile sale de muncă și pentru viitor, mulțumit că azi îi merge bine.

Ceea ce oprește Mântuitorul este prea marea tenere și îngrijorare a unor oameni când își pun întrebarea: Ce va fi mâine? Sunt oameni oșnic turburați, de frica zilei de mâine, a viitorului, și sunt mereu neliniștiți.

Pentru creștinul adevărat greutatea zilei de azi trebuie să-i fie de ajuns. Punându-și la cale de azi ce are de făcut și mâine, el rămâne totuși liniștit, încrezându-se în Dumnezeu. El știe că datoria omului e să muncească în fiecare zi, fiind înaintea de

tele copilului față de părinte. Le împinesc cu smerenie. Aceasta una însă.

— Aceasta una-i peatra din capul unghiului.

Tată, ori ce-ar fi, eu nu pot primi învățatura d-tale!

— Pentru ce?

— Pentru că eu sunt omul științei! Și știința nu se încovoie după dorințele părinților!

Feciorul tăcu. Și tacea și tatăl. Pășeau așa muncii de amar, printre casele mărunte, până ce ajunseră în păduricea din preajma satului. Sălcâmi își tremurau crengile frunzoase.

Se opriră. O cruce de peatră albă se înălța în aer, iar din poala ei curată țâșnea un izvor cu apă limpede.

Lângă ea întâlniră o colită cu apă, proptită de un trunchiu. Stăpâna colitei era o copilă de școală, care stătea rogenunchiată în fața crucii.

CALENDARUL SĂPTĂMÂNII

Luna Februarie

Dum. Tolanților Ev. Luca XIX. 12—26. Gl. 3 Sf. 3

Luni	12 C. Meletie
Marți	13 P. Martirian
Miercuri	14 P. Axentie
Joi	15 Ap. Onisifor
Vineri	16 M. Pamfilie
Sâmbătă	17 M. Teodor Tir.
Dum.	18 P. Leon

Dum. Hananencei, Ev. Mat. XV. 21-28. Gl. 4. Sf. 4.

Soarele

1 Febr. răsare 7 ore 36 m. Ap. 5 ore 24 m.
15 Febr. răsare 7 ore 17 m. Ap. 5 ore 43 m.

Mersul vremii

(După calendarul pe 140 ani)

1—2 moină. 3—4 vânt tare. 5—6 senin și vânt.
7—9 ploie. 10—14 senin. 15—18 nor și vânt 19
ninge. 20—21 vânt. 22 ninge. 23—24 vânt. 25—26
ninge. 27—28 ziua cald. noaptea ger.

Cum s'a alcătuit Institutul româno-american din Transilvania

(Urmare din pag. 1-a)

municipiului Sibiu; Dr. Velici, director general al Băncii Albina, și d. prof. Mărgineanu Nicolae.

După o scurtă deliberare, comisia propune următoarea conducere:

Președinte: Dr. Alexandru Borza, rectorul Universității din Sibiu; Vicepreședinti: Ion Lapedatu, guvernatorul Băncii Naționale; Dr. I. Pop; Șt. Boeriu, director general al „Primei Ard-lene”; Prof. D. D. Roșca, profesor universitar.

Consiliul de Direcție: Prof. Iuliu Moldovanu, președintele Astrei; General G. Stavrascu, Comandantul Corp. VI. Armată; Dr. Preda, vicepreședintele Astrei; General R. Băldescu; General Lipovan, Prefectul județului Sibiu; Dr. Sever Pop, Primarul Municipiului Sibiu; Dr. I. Velici, directorul general al Băncii „Albina”; Prof. Dr. Iuliu Hațieganu; Prof. Silviu Dragomir; Prof. Dr. V. Papilian; Prof. Dr. Coriolan Tătaru; Dr. Ieronim Stoichiția; Dr. Eugen Piso; Prof. Emil Petrovici; Prof. Petre Poruțiu; Prof. Aurelian Ionașcu; Prof. Dumitru Popovici; Colonel C. Athanasiu, Șef de Stat Major Corp. VI Armată; Dr. Octavian Beu.

toate poruncile lui Dumnezeu, dar nu se întricoșază de grija zilei de mâine, știind că aceea, cu toate lucrările ei, este în mâna lui Dumnezeu ca și ziua de azi. Dacă Domnul ne va ajuta și mâine ca și azi, nu avem de ce ne teme. Dacă va vrea să ne pună la încercare, și așa va fi bine, și noi suntem gata să primim ori ce cu s-ne-

Activitatea Institutului se împarte în următoarele secții, cu delegații respectivi:

Secția Probleme Transilvănene: Prof. Silviu Dragomir; Secția artistică: Prof. V. Papilian; Secția literară: Prof. Lucian Blaga; Secția filosofică: Prof. D. D. Roșca; Secția științifică: Prof. T. Angheluță; Secția economică-industrială: Alexandru Mihailaș, Director BNR, Sibiu, și ing. Cornel Manciuc, Director General „Astra”; Secția social-politică: Prof. Gheorghe Sofronie; Secția sănătate publică: Prof. Dr. Iosif Stoichiția; Secția feminină: d-na Prof. Teosu; Secția tineret: Conf. Dr. P. Râmneanțu; Serviciul cursurilor: Lector Mihail Bogdan.

Secretar General: Prof. N. Mărgineanu; Secretar general adjunct: Dr. Eugen Victor Pop, industriaș; Casier: Dr. Deac Iuliu, administrator financiar; Bibliotecar: Dr. Brdelean; Secretar: Eugen Stănculescu.

Comitetul propus este votat în unanimitate de către adunarea de constituire a Institutului.

D. Rector Prof. Dr. Alexandru Borza, preia președinția și mulțu-

renie din mâna lui Dumnezeu.

A te lăsa chinuit mereu de grija viitorului până în a-ți strica toată bucuria zilei de azi, nu e lucru creștinesc. Să fi nevinovat azi și să lucrezi, să fi hotărât ca tot așa să faci și mâine, asta e hotărârea creștinului. Cealaltă, să le lăsăm în grija lui Dumnezeu, Părintele Ion

MINUNAȚII

— S'a făcut socoteala că pe fiecare metru pătrat de pământ sunt îngropați cam 19 morți. Dela facerea lumii oamenii s'au t t născut și au murit, și socoteala de mai sus s'a făcut așa că s'a luat numărul aproximativ al oamenilor morți dela zidirea lui și suprafața pământului (fără mări). Așa s'ar ajunge la rezultatul că pe fiecare kilometru pătrat sunt îngropați 90 de milioane de oameni.

Dar pot fi și mai mulți, căci trebuie scoși din calcul munții, stâncile, râurile. Și pot și mai puțini pentru că nimeni nu poate ști câți locuitori erau pe pământ înainte cu șase ori zece mii de ani. De aceea șic elculul nu poate fi decât aproximativ (cum dai cu socoteala).

— Se spune că după războiu nu vom mai scrie scrisori cunoscuților și prietenilor, ci le vom vorbi pe scrisoare. Adică vor fi în loc de cărți poștale plăci mici de patefon (gramafon) pe care se vor imprima ceea ce vorbim, și cel căruia îi trimitem scrisoarea o va pune la patefonul lui și ne va auzi ce-i vorbim.

— O chinezoaică a născut un copil voinic și sănătos la vârsta de 101 ani. Știrea a produs uimire în toată lumea, și medicii nu prea vor să creadă. Mai ușor de crezut o altă știre după care într'un sat din Ungaria, — i ainte de războiu — bunica, mama și fata ei au născut toate trei în aceeași zi câte un copil. Bunica nu avea decât 57 ani, fata 30 și nepoata 15.

mește ad nării pentru încrederea acordată. Domnia se arată nevoia unei activități cât mai stăruitoare, atât în ceea ce privește informarea publicului american asupra realităților transilvănene, cât și în ceea ce privește informarea publicului românesc asupra marelui democrației americane, a cărei contribuții a fost de mare însemnătate în crearea statului român, dela 1 Decembrie 1918.

Dorim Institutului să poată lucra cu un cât mai larg folos pentru cauza Transilvaniei.

Buzele ei, ca două cireșe roșii, murmurau o rugăciune.

— Tată, mă doare inima, văzând cum se înșală atâtea ființe nevinovate! Vezi, cum ingenunche biata copilă, în fața acestei cruci nepuincioase?! Și cum se roagă cu mânuțele încrucișate, lui Hristos?! Cere cu încredere să-i îplinească dorul inimii ei nevinovate! Dar Hristos n'o ascultă, căci e neputincios ca și crucea lui și sârmana mititică rămâne învelată! Hristos și Maria și Iosif au putrezit de mult în sânul pământului. Ei nu se mai amestecă în trebile muritorilor...

Se apropiară de copilă. O priviră iung, cercetător. Era ca de șapte ani. Purta o haină ușoară, cenușie. Desculță, cu părul desvelit, ochii și-i țineau închisi pe jumătate. Se ruga din inimă, din suflet. Buzele ei murmurau:

Doamne, ajută tătucului! Doamne, nu-l lăsa la rău! Doamne, scapă-l din bătaie! Că tătucul era așa de bun! Și mama-i singură și tot plânge.

Tinărul îi zise:

— Tu ce faci, aici, copilă?

Ea tresări, speriată. Își deschise larg ochisorii, înlăcrimați și privea cu sfială la cei doi streini, cari o cercetau așa de adânc cu ochii!

— Eu? Mă rog...

— Dar n'ai alt lucru mai bun? Uite, cum se joacă n vale o ceată de copii! Mergi și te joacă și tu. Lasă pe cei bătrâni să se roage!

— Eu mă rog pentru tătucul meu, dus la bătaie. Mă rog să-l ferească Dumnezeu de rele! Tătucul m'a învățat că rugăciunea-i primită ca tămăia înainte Domnului!

— E poveste, copilă! Du-te și te joacă! Dumnezeu nu-ți are grijă! — îi zise iarăși tinărul doctor.

— Tătucul mă învăța că Dumnezeu

se îngrijește și de ouii de vrăbie, că-i Tatăl nostru cel din ceriuri!

— Minciună!

— Tătucul nu m'a învățat minciuni! Tătucul n'a fost om mincinos! Și nu mă lasă nici pe mine să mintesc!..

— Tu nu știi încă ce-i adevărul!

Spune, aveți voi acasă cruce?

— Avem.

— Atunci pentru ce ai venit aici să te rogi?

— Nu știți?

— Nu.

— E făcătoare de minuni.

— Fântâna?

— Crucea.

— Se poate?

— Da.

— Cum?

— Poate scăpa de moarte pe tătucul.

— Și?

— Și-l poate aduce acasă?

— Apoi?

— Poate opri lacrimile mamei.

— Și încă?

SUB STEAGUL „ASTREI”

Ne scriu satele

Goana după „tistii” la comună

Ți-am primit rândurile scrise cu „plăvisul de bărdăși”, și am luat cunoștință, cu multă amărăciune, Bade Irimie, că și în satul dumitale chiar oameni, cu scaun la cap, își cam nesocotesc datorințele lor față de familie și de legea noastră bătrână, pentru a alerga la pomul lăudat ca să pună mâna pe o „tistie”, în conducerea satului: primar, cassar, vomic sau mai știu eu ce. Așa cum le doare pe D-ta, mă doare și pe mine boala cea a cuprins pe o seamă de românași ai noștri, cari, greșit, socotesc, că numai din „tistii” la sat își pot încopcia un traiu mai bun și o gospodărie mai de dai doamne.

Dimpotrivă — socoți și D-ta și socot și eu la fel — că inbulzeala, din seamă-afară a țărănilor noștri de frunte, spre scaunnele de dirigători la sate este o pornire care nu le poate aduce decât nenoroc și nefericire în familie. Sunt puțini acei țărani cari s'au ales cu vreo procopsea de pe urma deșinerii de dregătorii în fruntea satului.

De obicei, cel ce bate palma cu „pripogandii” dela oraș, cum le soui D-ta, la acela să ști că i-a pus Michidută steaua lui pe frunte.

După ce ajunge primar sau cassar la sat, omul nostru se dedă la trai bun și la boala nelucrării în cele ale gospodăriei. Își petrece mai mult vremea pe la oraș ca să știricească dacă mai rămâne sau nu la putere și, une-

ori, pentru a-și prelungi șederea în tistie, dă la plocoane, cari întrec de cele mai multe ori simbria lui pe o jumătate de an.

Dar se zice atunci că omul are ambiț și, de, ambițiul se ține cu chel-tuială!

Unde mai pui, apoi, pe lângă toate acestea și urmările, că cel ce a deținut odată o tistie la conducerea comunei, își atrage asupra lui ura unei bune părți din sat — pentru că vorba aceea: *cu stea în frunte dacă ai fi și tot nu le poți face tuturor pe măgan...*

Cred că îți sunt cunoscute și Dtale, Bade Irimie, destule întâmplări, când cei ce au fost cândva mari și în fruntea satului, azi își putrezesc oasele prin cele inchisori, pentru că a te ținea de traiu bun, cu prea dese drumuri pela oraș, nu se poate înțelege, fără a-ți vâri mâna în ce nu-ți aparține sau a face ilegalități, cari oricât de târziu, dar se descopere și se pedepsesc — chiar când se întâmplă a nevinovat...

Dar cum deslegăm beleaua, când, până în cele din urmă, va trebui, totuși, să recunoaștem că satul nu poate fi lăsat fără câr naci și fără un mânăunchi de oameni, cari să vadă de cele obștești. Zici D-ta, Bade Irimie, că este un timp al vieții pe care lă-

rării noștri nu trebuie să-l piardă în nelucrare și în a pune țara și satul la cale. Acest timp ar fi după D-ta, între 20-50 de ani. Sunt și eu alături de judecata sănătoasă a Dtale. Și tot alături de D-ta stau, ca la sate să nu fie puși în dregătorii de răspundere, mai ales juzi, cassari, ș. a., decât oameni cu mintea coaptă, cu școala vieții frământată îndeajuns și cari nu pot fi ispitiți, cu una cu două, nici de „ochiul dracului” și nici de boala leșniț le cari se incubă în mădulele unora dintre aceia cari vin în atingere cu domnia prin ocuparea posturilor de conducere la sate.

Stăm deci pe chibzuiala sănătoasă a Dtale: *satul să-și pună primarul, dintre oamenii cu scaun la cap, cu rostiure de mâna întâia și cât mai vârstnic, pentru că acolo unde este vârstnicie este și judecată limpede și tărie în virtuțile cele bune.*

Mi-ar crește și mie inima — așa cum zici că și-ar crește și a Dtale, — dacă am vedea că la viitoarele alegeri, satele noastre și-ar cinsti numele lor cu primari din soiul celor de altă dată, cari să nu facă din tistie un prilej de nenoroc pentru sat și familia lui, ci o sarcină care îl onorează atât pe cel ales cât și pe cei ce l-au ales.

Cu alte cuvinte, am vrea să numărăm pe cuprinsul țării câți mai mulți primari de soiul așa zișilor „juzi de legea veche”, în fața cărora să-ți descoperi creștetul, mai dihai ca în fața Vlădicului.

Ghifor Podoba

Au răspuns cu deslegarea ghicitorilor

Ne-au mai trimis deslegări din ghicitorile publicate în numărul de Anul Nou, următorii abonați:

Ion Cristea Teiușanu, Benic-Alba; Eleva Smaranda Goșescu, Cetea-Albă; Suciu M. Ion, Mirușești-Mehedinți; Maria Donat, Șinca Veche-Făgăraș; Izidor Stricatu, Sebeș-Alba; Simion Cristea, Stremț-Alba; Gh. Mitrea, (bujor) Felnac-Timiș; Măgărin Elvira-Vrami-Caraș; Silvestru Gavrită, Agnita-Sibiu; Tudor Burdimi, Sasca; Minerva I. Bunea, Miercurea-Sibiu; Pascu Nicolae, Secășel; Cimpoa Ion, Cârpa, jud. Severin; Tunea Iosif, Lăpușnicul-Mare, jud. Caraș.

Răscumpărarea în bani a vitelor rechiziționate

Intr'o ședință ținută zilele acestea, Delegația Economică a Guvernului, a fixat as fel prețurile de răscumpărarea vitelor ridicate dela săteni, pentru nevoile armatei roșii: porcii vii: 600 lei kgr.; bovine (vii): 200 lei kgr.; și oi vii 8000 lei bucata. Plată vitelor ridicate se va face pe loc. Odată cu aceasta, s'a hotărât a se interzice pe viitor tăierea porcilor cari n'au atins greutatea de 120 kgr. Deosemena s'au interzis tăierea vitelor de muncă, de prăsi și de soi.

AGRICULTURA - ECONOMIE - GOSPODARIE

Satul Găinari e vestit pentru galițe. Mai ales găinile de aici sunt de toată rumusețea. Poate de aceea se și numește Găinari. Ori unde merg la târg, găinării se fălesc cu galițele lor. Negustorii dela orașe încă îi cercetează des. Cumpără mai ales ouă, pe cari aici le găsec în orice vreme.

Dintre gospodinele din Găinari Ileana lui Bobeiu și Floarea Brumarului sunt cele mai îndemânate în

Îngrijirea găinilor ouătoare iarna

— Din vrednicile satului Găinari —

îngrijirea galițelor. La expoziția de galițe de astă vară din Florești, se opresc pe la Brumar, care stă chiar lângă drum și Floarea e mândră, când vede că toți se minunează de galițele, cari îi împodobesc ograda.

Cu găinile mele — le spune Floarea

SNOAVE

Săcuiul pe „carul de foc”...

L-au pus păcatele și pe Săcuiu să se suie, oda a, pe carul de foc...

S'a așezat pe o bancă și aștepta acum să pornească... Când a pornit trenul, Săcuiul s'a pomenit că el o ia ca racul, cu dosul înainte, ci nu cum era obișnuit să meargă după vârful nasului. L-au luat, dela o vreme, ameteți și era cât pe-ac să-și dea afară mărunțiile din el.

Cu chiu cu vai, a ajuns acasă, în satul lui, unde a început să povestească unor săteni păfania.

— Păi, prostule, pentru ce nu ai schimbat locul cu unul din cei ce se afla în fața ta?

— Hehei, crezi că n'am încercat așa ceva, dar cu cine, că i nu era niciun om pe banca din fața mea...

— eu vorbesc ca și cu oamenii. Le strig și ele când îmi aud glasul, a-teargă la mine cu toată încrederea. Nici ndată eu nu mă arăt față de ele mâniaoasă, nici nu arunc după ele cu băta sau cu pietrii. Le vorbesc cu blândețe și ele prîtep cele câteva cuvinte pe cari le spun. Și îmi răspund și ele prin graul lor.

— La noi, în Făurei — spune Paraschiva lui Zacheiu, care mergea la Florești să și cumpere câte ceva pentru casă și se oprise pe la Floarea — mor găinile pe capete.

— Nu mă mir — zice Floarea, căci precum știi, toamna a fost tot ploioasă și la voi în Făurei, cei mai mulți lasă găinile să doarmă afară, în pomi, ori dacă au cotețe pentru ele, sunt rău făcute și intră ploaie prin acoperiș ca prin ciur. Să știi că cea mai mare primejdie pentru găini e muzezeala. Din cauza muzezelii se îmbolnăvesc de diferite boale, li se umflă capul și ochii și mor.

— Cotețele găinilor — draga mea Paraschivă — nu trebuie să fie prea mari, dar să fie totdeauna curate, văruite, uscate, aerisite și iarna să fie și călduroase.

— În săptămâna trecută, venind delo Bserică, Cristina lui Toader a Lungului mi-se plângea că deși are găini multe n'are niciun ou, așa că nu poate face nici cel puțin o pătură de tăieței. Nici nu pot oua găinile ei, dăpăce prin cotețul în care dorm, suflă vântul ca prin gard. Acum e iarnă și e frig și găinile au lipsă de căldură pentru formarea oului. Aceasta căldură, când petrec într'un coteț friguros, cum e cel al Cristinii, o folosesc pentru întreținerea vieții astfel ouă nu mai pot da. Doamna învățătoare îmi spunea într'o zi, că în Danemarca, Suedia și Norvegia, deși e cu mult mai frig ca la noi, totuși găinile acolo ouă la tot omul, fiindcă sunt bine îngrijite, în cotețe călduroase.

Dar Cristina lui Toader a Lungului nu le dă găinilor nici hrană de ajuns. Le aruncă demineaja câte-un pumn de grăunțe și în colo le lasă să-și caute ele hrană pe unde pot. Vara mai merge, căci găsec semințe, viermi și altele. Iarna însă nu găsec nimic și toată mâncarea trebuie să le-o dăm din mână.

— La noi în Făurei — zice Paraschiva — doar doamna preteasă dacă îngrijește găinile mai bine, în colo femeile nu-și prea bat capul cu ele.

(Continuare în pag. 4a)

— Și mai poate tîmădui boala fră-tucului.

— Și asta?

— Da.

— De unde știi?

— Au adus odată un om nebun înaintea ei și s'au rugat preoții pentru el, aici și el și-a căpătat iarăși mintea. Roagă-te și dumneata cu mine că și-o poți dobândi și d-ta. Dumnezeu e bun! Poate să-ți ajute! Să-ți dăruiască iarăși mintea! Vino!... Și se roagă și moșul pentru d-ta, că-i diacul bisericii noastre...

Și fetița începu a se ruga mai departe.

Tatăl și fiul rămăseră încrămeniți, nu se așteptară la un astfel de grai al creștinței. Abia-și reveniră. Cu'n zimbet binevoitor își luă tatăl de braț pe fiul său, pe doctorul cel lăudat, pe ofițerul cu peler aurit și-i vorbi cu bunăfata inimii de părinte bun:

— Vezi, dragul fatii, că la noi copilele de școală sîn lecții mai înțelepte decât filozofii tăi... A. Nana

INFORMAȚIUNI ULTIMELE ȘTIRI

ABONAMENTE:

Pe un an — — — — Lei 200.—   Instituții și autorități Lei 2.500.—
Pe o jumătate de an — — — — „ 400.—   Abonament de sprijin „ 6.000.—
Pentru negustori și com. „ 1000.—   PREȚUL UNUI NUMĂR „ 20.—

● **S'a îmbunătățit solda ostașilor.** Ministerul de Războiu a aprobat ca începând cu luna Ianuarie 1945, Solda trupei să fie astfel: *sergenți*: 40 lei; *corporali*: 30 lei și *soldați*: 20 lei pe zi. Este un semn în plus că guvernul țării își îndreaptă tot mai înțelegător preocupările sale pentru nevoile armatei și îmbunătățirea situației ostașilor de rând.

● **Un interesant premiu.** Un oarecare industriaș din Londra s'a anunțat că pune la dispoziție un premiu în suma de 1000 dolari, pentru a fi dat soldatului aliat care va pune cel dintâiu piciorul în Berlin. Acum să vezi întrecerile..

● **Un pătrar de veac s'a împlinit** la 1 Februarie a. c., dela data când Regele Ferdinand I Intregitorul, a întemeiat la Cluj, pe lângă Universitatea Daciei Superioare, așa zisul Institut de Istorie Națională, cu scopul de a se putea face cercetări și a se strânge material documentar cu privire la trecutul neamului nostru. Acest eveniment a fost cinstit printr'o serbare comemorativă organizată în clădirea Universității „Regele Ferdinand I”, în ziua de Duminică 4 Februarie a. c. la orele 11. Se aflau de față reprezentanții celor două biserică, ai armatei și ai Asociațiunii „Astra”, împreună cu numeroși profesori universitari, studenți și toți sprijinatorii precum și colaboratorii

institutului, în frunte cu d. Prof. Ion Lupas, care a condus timp de 25 de ani așezământul întemeiat de Augustul Rege Intregitor. Din cuvântările rostite precum și din amănunțitele dări de seamă, s'a desprins cât de rodnică și de folositoare a fost activitatea Institutului Național de Istorie, care și-a închinat cea mai mare parte din munca sa scopului de a statornici pentru totdeauna drepturile poporului românesc asupra Transilvaniei.

● **Conferință.** Duminică, 11 Februarie a. c., ora 4 d. m. în sala cea mare a Prefecturii, se va inaugura ciclul de conferințe: „Legăturile culturale, economice și politice cu aliații noștri”. Va vorbi domnul *Mitiță Constantinescu*, fost ministru, despre legăturile noastre economice cu Rusia Sovietică. Intrarea liberă.

● **Cele mai bune reparațiuni de ceasornice, în cel mai scurt timp și garantate, se execută numai la firma IOAN PINTEA, Sibiu, str. Tribunei Nr. 14, maestru premiat de Ministerul Muncii.**

SPECTACOLE

Teatrul Național: Joi 8 Februarie 1945, premiera operetei „Coana Chirița”, de V. Alexandri.

CO (SO): Marele film sovietic „Curcubeul”, cu Wanda Wasilievskia, în rol principal.

APOLLO: Marele film „Indiscreții”, cu Madeleine Carroll.

Iubirea de neam

(Urmare din pag. 1-a)

sat în lume neamuri deosebite, ca și flori, arbori și viețuitoare deosebite.

Popoarele sunt mădulare firești ale omenirii, și ele pot foarte bine să trăiască în pace, să formeze o unitate omenească dacă urmează adevărul, că fiecare om e zidirea și fiul lui Dumnezeu, și dacă iubim pe deaproapele nostru ca pe noi înșine. Adică: dacă neamurile lumii urmează în viața de toate zilele învățătura și morala creștină. Atunci se poate naște o omenire fericită și pașnică, fără a stârpi popoarele, — o omenire în care fiecare neam și-ar arăta frumusețea lui ca florile deosebite sădite într'un singur strat.)

Nu ideia națională, nu iubirea de neam, nu deosebirile dintre popor și popor nasc urile și dușmăniile și războaiele, ci exagerarea acestei iubiri, șovinismul, mândria și lăcomia unor popoare cari cred că numai ele au dreptul să trăiască pe pământ și să propășască.

Chiar după porunca Domnului pe deaproapele trebuie să-l iubești „ca pe tine însuși”. Așa dar iubirea de neamul tău e firească și obligatorie. Ești dator, mai întâi, să te îngrijești de binele neamului tău, dar fără a urî și face rău altor

Îngrijirea găinilor ouătoare

— *Destul de rău fac, dragă Paraschivă.* Eu știu un lucru, că omului sătul nu-i este frig și lucrează mai cu voie. Așa e și cu gălilele. Hrana bună și îndestulitoare le încălzește trupul și le înlesnește ouatul. Nu-i iertat să lipsească nici apa de beut, larna e bine ca apa să se dea cât mai caldă. Dela Dumitru Banului, care știe tot felul de povești, am auzit zicala: „Găinile ouă prin cioc”. Și e foarte adevărat. Dacă au ce culege cu ciocul, au hrană îndestulitoare și apă bună de beut, ouă mult și ouă toată iarna.

— Eu încă le dau grăunțe destule, că avem din belșug — spune Paraschiva, dar totuși nu-s așa frumoase ca ale tale. Aceste par că-s fermecate așa sunt de mândre.

— Te cred, draga mea, însă precum noi trăim mai bine dacă n'ancăm mai multe feluri de mâncări, așa și gălilele trebuie să aibă hrană cât mai felurită: cartofi fierți, tărâțe de grâu muiate, orz, ovăs, porumb, apoi sfeclă, varză verde, morcovi. Numai ju-

neamuri, pe care trebuie să le consideri ca frați ai tăi. Sunt neamuri rămase în urma altora, cum e al nostru. Iubirea de neam trebuie să te ajute să ajungem lângă cele mai înaintate.

URMĂRIND RĂZBOIUL LUMII

Se dă sau nu se dă bătăută Germania

— Mersul operațiilor de luptă pe diferitele fronturi — Ce hotărâri va lua d-nii Roosevelt, Churchill și Stalin, întruniți în conferință pe teritoriul românesc.

Când așternem pe hârtie aceste rânduri, undeva într'o localitate de pe teritoriul românesc se desfășoară desbaterile celei de a patra zi a conferinței „celor trei mari”: Roosevelt, Churchill și Stalin cari și-au dat în tâlnirea de mult pregătită.

Până acum nu s'a dat niciun comunicat lămuritor asupra celor ce s'au discutat. De aceea, nici noi nu putem informa cititorii noștri cu prea multe amănunte. Totuși, după cum au aflat unele cercuri gazetărești și ale agențiilor de presă din imediața apropiere a celor trei mari șefi de State, se poate reține, deocâmdată, că desbaterile conferinței vor îmbrățișa într'o măsură mai largă și mai stăruitoare, probleme în legătură cu organizarea lumii după războiu. Cu alte cuvinte, cei trei vor fi preocupați în deosebi de problemele păcii, socotind că acelea ale războiului s'ar afla pe sfârșite, dat fiind că Germania (incolțită din toate părțile) își trăește ultimele zile de regim hitlerist și dictatorial. Populația Berlinului — așa vestese telegramele — miroase tot mai îndeaproape praful ghiulelelor de luptă, cari cad în punctele din preajma capitalei Germaniei.

Se va da bătăută Germania?

Deși situația regimului condus de Hitler este dintre cele mai de plâns în aceste ceasuri, totuși conducătorii hitleristi, continuă să îndemne poporul la rezistență. Urmând acestor

porunci — cari se fac cu amenințarea impușcării pe loc acelor ce vor șovăi — atât armata cât și populația germană se folosește tot mai mult de apucătura ariciului aflat în primejdie de a fi răpus: concentrându-se, cu mic cu mare, civili și militari, în întăriturile Berlinului, nemții sunt hotărâți a nu se da încă bătăuți. În decursul săptămânii, puternice iormățiuni de avioane anglo-americane au trimis bombe, cu nemiluita, asupra capitalei germane, unde și-au găsit refugiu milioane de cetățeni din regiunile părăsite în groaza războiului. Și încă Germania mai rezistă! Până când, rămâne să vedem.

Svonuri de pace

Atât la București cât și în alte capitale europene a a circulat, în decursul săptămânii, svonul că Germania ar fi cerut pace, fără a se fi putut, însă, verifica acest lucru. Ceea ce se știe, este că de câteva zile d. von Papen, marele diplomat german nu-și mai are astâmpăr, cutreerând când pela unii, când pela alții conducători de State așa zise neutre, ce ar putea să facă cu puțință o discuție între Germania și Aliați, în legătură cu o pace apropiată. Până acum aliații nu s'au declarat nică într'un fel, decât d. Roosevelt, înainte de a pleca să-și dea întâlnire cu d. Churchill și Stalin, a declarat că Aliații sunt hotărâți a cere Germaniei să ingenuche fără condițiuni.

Poșta Administrației

Aurel Panduru, inv.: Abonamentul Dvs este plătit până la 1 Febr. 1945. D-șoarei Șuia i.am expediat toate numerile cerute. Abonamentele se achită înainte.

Ioan Cristea Teiușanu, Benic. Ne datorați Lei 400 pe 1943, Lei 500 1944 și lei 800 pe 1945. Vă rugăm a nu întârzia cu trimiterea abonamentului, altcum suntem siliți a vă opri trimiterea foii.

Popovici Pompiliu, șef de serv. Insp. Minier: Ne mai datorați cu lei 800 pe anul 1945. D. ing. șef Bogdan George ne mai datorează cu lei 500 pe anul 1944 și lei 800 pe 1945.

Costa Adrian, elev: Vă mulțumim pentru suma trimisă. Dacă puteți vă rugăm a comunica și a încasa dela d. Gastae Andronic, Teofil Suiaga,

mătate din hrana zilnică a găinilor să fie grăunțele, pe cari le dăm dimineața și mai ales seara. La amiază le dăm uruieli. În felul acesta vom avea totdeauna găini frumoase, sănătoase și cari vor oua într'una și iarna.

Iar azi, aceste găini sunt o avere.

Ion Popu-Câmpeanu

Ion Minulescu inv. și Cercul Cultural al Astei câte 400 lei pentru anul 1943/44 cât le-a mers foaia și a ne trimite cu mandat postal banii.

Munteanu L. Ioan, inv. Târgoviște Ne datorați cu lei 250 dela 25.VI—31 Dec. 1944 și cu lei 800 pe 1945

Cacovean Ionim, Ciugudul de Jos Am luat măsuri ca cei vinovați să fie prinși și pedepsiți pentru luarea foii Dvs. Dela noi foaia se trimite regulat. Cercetați și Dvs. la Primărie și Poșta.

Achitări de abonamente

Au binevoit a ne ușura din sarcinile materiale, prin plata la timp abonamentului, următorii:

Lei 500: Cl. Petrovan, Bota Ioan antr., Cascoana Ioan, Ștefan Rozvan, Ambrosie Vulcan, Toma Telea, Pavel Ludu, Traian Stoina, Avram Radu, Nicolae Fântână. Ilie Draghiciu, Iosif Buduran, Capătă Vasile, Ioan Moisescu, Negrilă Robinson, Dr. Valer Rusu, Căptărean Isaie, Dr. Emil Boeriu.

Lei 400: Chirila Nicolae, Voicu Nicolae, Nic. Roșianu, Pavel Florea, Nicolae Lasița, Opreșan George, Nemes Ludovic, Negru Toma, Opreșan Alexandru, Cian Sabin I Glig.

Lei 350: T. Raica.

Lei 300: Bobeș Simion, Lămbearu Gavril, Lupas Victor, Ioan Beca.

Lei 250: Curtean Simion. Lei 200: Ioan Simion.